EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 10.11.2017
COM(2017) 659 final

2017/0296 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

millega lubatakse Läti Vabariigil kohaldada erimeedet, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artiklist 287

SELETUSKIRI

Vastavalt 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi)[1] (edaspidi „käibemaksudirektiiv“) artikli 395 lõikele 1 võib nõukogu ühehäälselt komisjoni ettepaneku põhjal anda igale liikmesriigile loa võtta erimeetmeid kõnealuse direktiivi sätetest erandite tegemiseks, et lihtsustada käibemaksu kogumist või hoida ära teatavat liiki maksudest kõrvalehoidumist või maksustamise vältimist.

Kirjas, mille komisjon registreeris 3. juulil 2017, taotles Läti, et tal lubataks jätkata sellise meetme kohaldamist, millega tehakse erand käibemaksudirektiivi artiklist 287 ning võimaldatakse vabastada käibemaksust maksukohustuslased, kelle aastakäive ei ületa teatavat künnist. Läti, olles taotluses märgitud maksuvabastuse saamise künnist uuesti hinnanud, taotles selle vähendamist 50 000 eurolt 40 000 eurole.

Käibemaksudirektiivi artikli 395 lõike 2 kohaselt edastas komisjon 13. septembri 2017. aasta kirjas Läti taotluse teistele liikmesriikidele. Komisjon teatas 14. septembri 2017. aasta kirjas Lätile, et tal on taotluse hindamiseks kogu vajalik teave.

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Käibemaksudirektiivi XII jaotise 1. peatükiga on liikmesriikidel lubatud kohaldada väikeettevõtjate suhtes erikorda, sealhulgas kohaldada käibemaksuvabastust selliste maksukohustuslaste suhtes, kelle aastakäive ei ületa teatavat summat. Kõnealune maksuvabastus tähendab, et maksukohustuslane ei pea oma tarnete eest käibemaksu maksma ning järelikult ei saa ta käibemaksu tootmissisenditelt maha arvata.

Vastavalt käibemaksudirektiivi artikli 287 lõikele 10 võib Läti kohaldada käibemaksuvabastust maksukohustuslaste suhtes, kelle aastakäive omavääringus ühinemiskuupäeval kehtinud vahetuskursi kohaselt arvutatult ei ületa 17 200 eurot. Nõukogu rakendusotsusega 2010/584/EL[2] anti Lätile luba rakendada kõrgemat piirmäära ja seeläbi kohaldada käibemaksuvabastust maksukohustuslaste suhtes, kelle aastakäive ei ületa 50 000 eurot. Kõnealuse meetme kohaldamisaega pikendati nõukogu rakendusotsusega 2014/796/EL,[3] mis kaotab kehtivuse 31. detsembril 2017. Läti taotleb, et tal lubataks alates 1. jaanuarist 2018 maksuvabastuse kohaldamist pikendada ning samal ajal vähendada maksuvabastuse künnist 50 000 eurolt 40 000 eurole.

Läti esitatud teabe põhjal toob käibemaksukünnise alandamine 50 000 eurolt 40 000 eurole kaasa selle, et lisandub umbes 650 registreeritud maksukohustuslast, kes tegutsevad peamiselt õigus- ja raamatupidamisteenust osutavas sektoris, on jaekaubandusettevõtjad (v.a auto- ja mootorratastega kaupleja) ning taime- ja loomakasvatusega, jahinduse ja neid teenindavate tegevusaladega tegelevad maksumaksjad.

Neilt käibemaksumaksjatelt, kelle aastakäive oli 2015. aastal kuni 40 000 eurot, saadi maksutulu, mis oli üldjuhul suurem kui riigi eelarvesse makstav käibemaks, seega oleks käibemaksu kogumise kulu riigi jaoks nende isikute puhul suurem kui eeldatavasti saadav tulude summa.

---

1 ELT L 347, 11.12.2006, lk 1.

2 Nõukogu 27. septembri 2010. aasta rakendusotsus 2010/584/EL, mille kohaselt lubatakse Läti Vabariigil kohaldada meedet, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artiklist 287 (ELT L 256, 30.9.2010, lk 29).

3 Nõukogu 7. novembri 2014. aasta rakendusotsus 2014/796/EL, mille kohaselt lubatakse Läti Vabariigil kohaldada meedet, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artiklist 287 (ELT L 330, 15.11.2014, lk 46).

Kuna Lätis praegu kehtiv künnis (50 000 eurot) on pigem kõrgem kui teiste võrdlusriikide oma (eriti kui võrrelda Leedus kehtiva 45 000eurose ja Eestis kehtiva 40 000eurose künnisega), siis vaadati kõnealune käibemaksukünnis üle. Maksuhaldamise ja käibemaksunõuete täitmisega kaasnevate kulude vähendamisest saadavat kasu hinnati ka sellest seisukohast, kas maksumaksjate erinev kohtlemine võib tekitada konkurentsimoonutusi künnise mõlemasse poolde kuuluvate ettevõtjate jaoks.

Maksukohustuslased, kelle maksustatav käive ei ületa künnist, võivad ennast sellegipoolest käibemaksukohustuslasena registreerida.

Arvestades, et Lätil on juba seitse aastat lubatud käibemaksukohustuslasi maksust vabastada, kui nende aastakäive ei ületa 50 000 eurot ning et Läti hindas olukorda uuesti, tundub madalam künnis vastuvõetav. Seega tehakse ettepanek, millega lubatakse Lätil alandada käibemaksuvabastuse künnist 50 000 eurolt 40 000 eurole vähemalt kuni 31. detsembrini 2020 või kuni jõustub direktiiv, milles käsitletakse aastase käibe künnist, alla mida võidakse maksukohustuslased käibemaksust vabastada.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Sarnaseid erandeid on eelnevalt tehtud ka teistele liikmesriikidele. Belgial[4] on lubatud kohaldada käibemaksuvabastust 25 000 euro ulatuses, Luksemburgil[5] 30 000 euro ulatuses, Poolal[6] ja Eestil 40 000[7] euro ulatuses, Leedul[8] 45 000 euro ulatuses, Sloveenial[9] 50 000 euro ulatuses ja Itaalial[10] 65 000 euro ulatuses.

Käibemaksudirektiivi kohaldamisel lubatud erandite kehtivus peaks alati olema ajaliselt piiratud, et oleks võimalik hinnata nende erandite mõju. Lisaks vaadatakse praegu läbi käibemaksudirektiivi artiklite 281–294 sätteid väikeettevõtjate suhtes kohaldatava erikorra kohta. Vastavalt käibemaksu tegevuskavale[11] ja komisjoni 2017. aasta tööprogrammile[12] on kavas esitada 2017. aasta lõpuks komisjoni ettepanek põhjaliku lihtsustamispaketi kohta.

---

4 Nõukogu 10. detsembri 2015. aasta rakendusotsus (EL) 2015/2348, millega muudetakse rakendusotsust 2013/53/EL, mille kohaselt lubatakse Belgia Kuningriigil kehtestada erimeede, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artiklist 285 (ELT L 330, 16.12.2015, lk 51).

5 Nõukogu 21. veebruari 2017. aasta rakendusotsus (EL) 2017/319, millega muudetakse rakendusotsust 2013/677/EL, mille kohaselt lubatakse Luksemburgil kehtestada erimeede, millega tehakse erand ühist käibemaksusüsteemi käsitleva direktiivi 2006/112/EÜ artiklist 285 (ELT L 47, 24.2.2017, lk 7).

6 Nõukogu 21. novembri 2016. aasta rakendusotsus (EL) 2016/2090, millega muudetakse otsust 2009/790/EÜ, millega lubatakse Poola Vabariigil kohaldada direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artiklist 287 kõrvale kalduvat meedet (ELT L 324, 30.11.2016, lk 7).

7 Nõukogu 21. märtsi 2017. aasta rakendusotsus (EL) 2017/563, millega Eesti Vabariigil lubatakse jätkuvalt kohaldada erimeedet, millega tehakse erand ühist käibemaksusüsteemi käsitleva direktiivi 2006/112/EÜ artiklist 287 (ELT L 80, 25.3.2017, lk 33).

8 Nõukogu 7. novembri 2014. aasta rakendusotsus 2014/795/EL, millega pikendatakse rakendusotsuse 2011/335/EL (mille kohaselt lubatakse Leedu Vabariigil kohaldada meedet, millega antakse erand direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artiklist 287) kohaldamisaega (ELT L 330, 15.11.2014, lk 44).

9 Nõukogu 10. novembri 2015. aasta rakendusotsus (EL) 2015/2089, millega muudetakse rakendusotsust 2013/54/EL, mille kohaselt lubatakse Sloveenia Vabariigil kehtestada erimeede, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artiklist 287 (ELT L 302,19.11.2015, lk 107).

10 Nõukogu 8. novembri 2016. aasta rakendusotsus (EL) 2016/1988, millega muudetakse rakendusotsust 2013/678/EL, millega Itaalia Vabariigil lubatakse jätkuvalt kohaldada erimeedet, millega tehakse erand ühist käibemaksusüsteemi käsitleva direktiivi 2006/112/EÜ artiklist 285 (ELT L 306, 15.11.2016, lk 11).

11 Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele käibemaksu tegevuskava kohta: „Ühtse ELi käibemaksuala suunas – On aeg otsustada“, Brüssel, 7.4.2016, COM(2016)148 final.

Seetõttu tehakse ettepanek pikendada meetme kohaldamisaega 31. detsembrini 2020 või kuni jõustub direktiiv, millega muudetakse käibemaksudirektiivi sätteid väikeettevõtjate suhtes kohaldatava erikorra kohta.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Meede on kooskõlas Euroopa Liidu väikeettevõtjatega seotud eesmärkidega, mis on esitatud komisjoni teatises „Kõigepealt mõtle väikestele“ – Euroopa algatus „Small Business Act“,[13] milles kutsutakse liikmesriike üles võtma õigusaktide väljatöötamisel arvesse VKEde eripära ja selleks lihtsustama olemasolevat regulatiivset keskkonda.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Käibemaksudirektiivi artikkel 395.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Pidades silmas ettepaneku aluseks olevat käibemaksudirektiivi sätet, ei kohaldata subsidiaarsuse põhimõtet.

- **Proportsionaalsus**

Otsus käsitleb liikmesriigile tema enda taotlusel antud luba ja sellega ei määrata mingeid kohustusi.

Erandi piiratud ulatust arvestades on erimeede kooskõlas taotletava eesmärgiga, st maksustamiskorra lihtsustamine veelgi suurema hulga väikeste maksukohustuslaste ja maksuhalduri jaoks.

- **Vahendi valik**

Kavandatud õigusakt: nõukogu rakendusotsus.

Nõukogu direktiivi 2006/112/EÜ artikli 395 kohaselt on erandi tegemine ühistest käibemaksueeskirjadest võimalik vaid komisjoni ettepaneku põhjal nõukogus ühehäälselt antud loa alusel. Nõukogu rakendusotsus on ainus sobiv õigusakt, sest selle saab adresseerida üksikule liikmesriigile.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Käesolev ettepanek põhineb Läti esitatud taotlusel ja käsitleb ainult kõnealust liikmesriiki.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Välisekspertide arvamusi ei olnud vaja kasutada.

---

[12] Komisjoni 2017. aasta tööprogramm „Luues Euroopat, mis hoiab, kaitseb ja avardab võimalusi“, Strasbourg, 25.10.2016, COM(2016)710 final.

[13] KOM(2008) 394, 25. juuni 2008.

- **Mõjuhinnang**

Nõukogu rakendusotsuse ettepaneku kohaselt lubatakse Lätil jätkata maksuvabastuse kohaldamist selliste maksukohustuslaste suhtes, kelle aastakäive ei ületa 40 000 eurot. Isikud, kelle maksustatav käive ei ületa seda künnist, ei pea end registreerima käibemaksukohustuslasena ning seega väheneb meetme tulemusena nende halduskoormus, kuna nad ei pea pidama käibemaksuarvestust ega esitama käibedeklaratsiooni.

Läti andmetel ei mõjuta 40 000 euro suuruse künnise kohaldamine oluliselt käibemaksutulu kogumist. Vastupidi, 40 000 – 50 000 euro suuruse aastakäibega ettevõtjate esitatud käibedeklaratsioonidest ilmneb, et kehtestades käibemaksu deklareerimise kohustusele 40 000 eurose künnise, suurendatakse käibemaksult saadavat kogutulu 5,9 miljoni euro võrra.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanekul puudub mõju ELi eelarvele, sest Läti arvutab välja nõukogu määruse (EMÜ, EURATOM) 1553/89 artikli 6 kohase hüvitise.

5. MUU TEAVE

Ettepanek sisaldab aegumisklauslit.

2017/0296 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

millega lubatakse Läti Vabariigil kohaldada erimeedet, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artiklist 287

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi,[1] eriti selle artikli 395 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Vastavalt direktiivi 2006/112/EÜ artikli 287 punktile 10 võib Läti kohaldada käibemaksuvabastust selliste maksukohustuslaste suhtes, kelle aastakäive riigi omavaluutas ühinemiskuupäeval kehtinud vahetuskursi kohaselt arvutatult ei ületa 17 200 eurot.

(2) Nõukogu rakendusotsusega 2010/584/EL[2] lubati Lätil kuni 31. detsembrini 2013 kohaldada erandmeetmena käibemaksuvabastust selliste maksukohustuslaste suhtes, kelle aastakäive ei ületa 50 000 eurot. Kõnealuse meetme kohaldamisaega pikendati nõukogu rakendusotsusega 2014/796/EL,[3] mis kaotab kehtivuse 31. detsembril 2017.

(3) Komisjonis 3. juulil 2017 registreeritud kirjas taotles Läti, et tal lubataks kohaldada meedet, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ artikli 287 punktist 10, et ta saaks jätkata direktiivi 2006/112/EÜ artikli 287 punktist 10 tehtud erandi kohaldamist ja ka vähendada käibemaksuvabastuse võimaldamise künnist 40 000 eurole. Kõnealuse meetme vahendusel oleksid kõnealused maksukohustuslased vabastatud teatavatest või kõigist käibemaksuga seotud kohustustest, millele on osutatud direktiivi 2006/112/EÜ XI jaotise 2.–6. peatükis.

(4) Vastavalt direktiivi 2006/112/EÜ artikli 395 lõikele 2 teavitas komisjon 13. septembri 2017. aasta kirjaga teisi liikmesriike Läti taotlusest. Komisjon teatas 14. septembri 2017. aasta kirjas Lätile, et tal on taotluse hindamiseks kogu vajalik teave.

(5) Arvestades, et vähendatud künnise kohaldamise tulemusena vähenevad käibemaksukohustused ja seega väikeettevõtjate halduskulud, tuleks Lätil lubada meedet piiratud ajavahemiku jooksul kohaldada. Maksukohustuslastel peaks endiselt olema võimalik valida tavapärane käibemaksukord.

---

1 ELT L 347, 11.12.2006, lk 1.

2 Nõukogu 27. septembri 2010. aasta rakendusotsus 2010/584/EL, mille kohaselt lubatakse Läti Vabariigil kohaldada meedet, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artiklist 287 (ELT L 256, 30.9.2010, lk 29).

3 Nõukogu 7. novembri 2014. aasta rakendusotsus 2014/796/EL, mille kohaselt lubatakse Läti Vabariigil kohaldada meedet, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artiklist 287 (ELT L 330, 15.11.2014, lk 46).

(6) Kuna praegu vaadatakse läbi direktiivi 2006/112/EÜ artiklite 281–294 sätteid väikeettevõtjate suhtes kohaldatava erikorra kohta, on võimalik, et direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ kõnealuseid sätteid, jõustub enne erandi kehtivusaja lõppu.

(7) Läti esitatud teabe kohaselt avaldab vähendatud künnise kehtestamine üksnes tühist mõju lõpptarbimise etapis kogutava maksutulu kogusummale.

(8) Erandi kohaldamine ei mõjuta käibemaksust saadavaid ELi omavahendeid, sest Läti arvutab välja nõukogu määruse (EMÜ, EURATOM) nr 1553/89[4] artikli 6 kohase hüvitise,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Erandina direktiivi 2006/112/EÜ artikli 287 lõikest 10 lubatakse Läti Vabariigil kohaldada käibemaksuvabastust nende maksukohustuslaste suhtes, kelle aastakäive ei ületa 40 000 eurot.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle teatavakstegemise päeval.

Käesolevat otsust kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2018 kuni 31. detsembrini 2020 või kuupäevani, mil jõustub direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ artikleid 281–294, millega reguleeritakse väikeettevõtjate erikorda, olenevalt sellest, kumb kuupäev on varasem.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud Läti Vabariigile.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja

[4] Nõukogu 29. mai 1989. aasta määrus (EMÜ, Euratom) nr 1553/89 käibemaksust laekuvate omavahendite kogumise kindla ühtse korra kohta (EÜT L 155, 7.6.1989, lk 9).